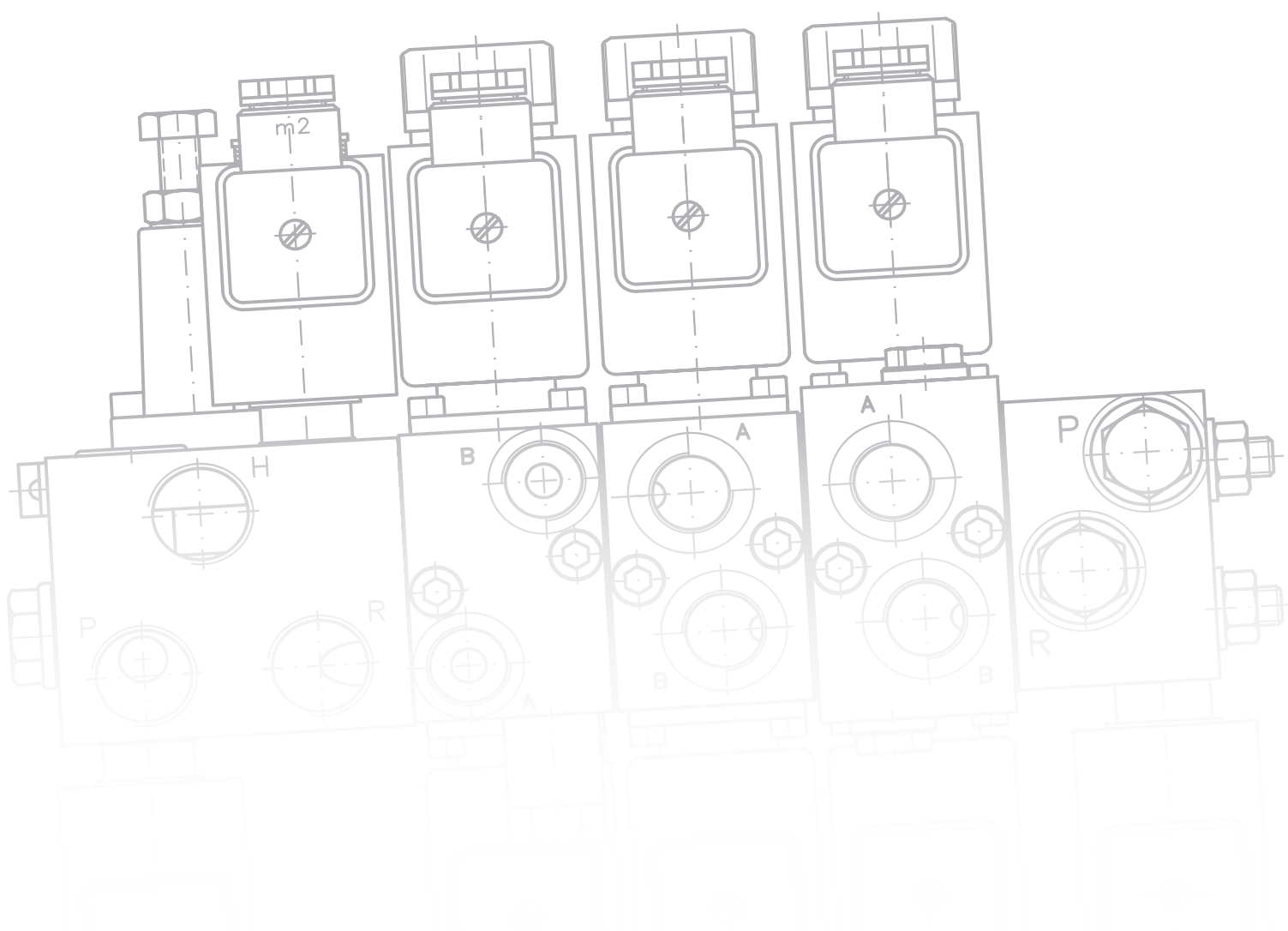

Obecný provozní návod k montáži, uvedení do provozu a údržbě olejových hydraulických komponent a zařízení

Návod k obsluze

B 5488

03-2013-1.2

Obsah

1	Všeobecný provozní návod k montáži, uvedení do provozu a obsluze oleohydraulických komponent a zařízení.....	3
1.1	Všeobecně.....	3
2	Montáž.....	3
2.1	Příprava montáže.....	3
2.2	Provedení montáže a příprava na uvedení do provozu.....	3
3	Uvedení do provozu.....	5
3.1	Zkušební provoz.....	5
3.2	Uvedení do provozu komplexního zařízení, popř. pro více současně pohybujících se spotřebičů.....	6
3.3	Nejčastější chyby při uvádění do provozu.....	6
4	Údržba.....	7
4.1	Kontrola.....	7
4.2	Údržba.....	7
4.3	Oprava.....	8
4.4	Opravy popř. generální opravy hydraulických přístrojů.....	8
5	Současné platné dokumenty.....	9

1 Všeobecný provozní návod k montáži, uvedení do provozu a obsluze oleohydraulických komponent a zařízení

1.1 Všeobecně

Mnohotvárnost hydraulických komponent a zařízení podmiňuje různé provozní návody. Jeden všeobecný provozní návod může přesto nabídnout hodnotné poznatky, musí být ale v případě potřeby doplněn speciálními návody, které jsou odvislé od produktu a aplikace. Odborné zacházení a údržba prodlužuje rozhodně životnost hydraulických komponent a zařízení a přináší k tomu funkční bezpečnost.

Doplňkově platí následující směrnice:

- VDI 3027 „uvedení do provozu a údržba oleohydraulických zařízení“
- DIN 24 346 „Hydraulická zařízení“
- ISO 4413 „Fluidní technika – prováděcí směrnice -hydraulika“

2 Montáž

2.1 Příprava montáže

- přezkoušet u skladových dílů kompletnost a neporušenost od transportu.

Pozor

Všechny práce provádět při maximální čistotě.

- Vně ležící povrch agregátu (nádře, potrubí, motoru...), komponent a okolí jsou udržovány v čistotě popř. předem vyčištěny.
- Do tlakové kaliny se nesmí dostat žádná nečistota nebo smetl.
- Vývody mají být též při krátkodobém otevření uzavřeny krytkami.

2.2 Provedení montáže a příprava na uvedení do provozu

- Používat sériová závěsná oka a transportní zařízení.
- Připojovací plochy ventilů musejí být rovné. U ventilů pro montáž na přírubu musí být kontaktní plocha dodatečně vyčištěna a prostá rýh a odpovídat předepsané jakosti povrchu. Upevňovací šrouby se utahují předepsaným momentem, kvůli nechtěnému předepnutí a omezení pozdější poruchy funkčnosti.
- Trubky, hadice a šroubení / příruby se vybírají ve správné tlakové řadě (síla stěny, materiál). Používají se pouze bezešvé přesně tažené trubky.
- Zohledňují se montážní poznámky výrobce šroubení pro omezení externích netěsností ve spojovacích místech.
- Nepoužívá se česání a teflonová páska jako těsnicí materiál! Moderní montážní materiál v současné době k dostání na trhu je dělá definitivně zbytečnými.
- Pozor na správné položení trubek a hadic! Musí být zamezeno mechanickému namáhání hadic popřípadě tření o jiné stavební díly.
- Nádrž plnit hydraulickým olejem.

Pozor

Proveďte, zda zařízení popř. komponenty, zvláště jejich těsnění je vhodné pro použitou kapalinu. Hydraulický olej se plní v zásadě přes systémový filtr nebo mobilní filtrační stanici. Absolutní filtrační schopnost plnicího filtru musí být minimálně shodná s filtrem instalovaným v zařízení. Olej plnit až k horní rýse ukazatele hladiny.

- Naplnit akumulátor

Pozor

Akumulátory podléhají lokálně platným bezpečnostním požadavkům dle místa umístění. Jako plnicí plyn používat pouze dusík!

- Ze strany oleje systém odtlakovat. Naplnit dusíkem dokud není dosažena předepsaná hodnota plnicího tlaku „po“ v dokumentaci.
 - Způsoby zástavby akumulátorů: membránové akumulátory mohou být montovány v libovolné poloze; vakové akumulátory pouze svisle s olejovým vývodem vespod a pístové akumulátory téměř vždy svisle.
-
- Hnací motor připojit ke zdroji napětí
 - Elektromagnetické ventily a senzory připojit ke zdroji napájení

3 Uvedení do provozu

3.1 Zkušební provoz

- Zkušební provoz smí být prováděn pouze technicky kvalifikovaným personálem výrobce stroje popř. obslužným personálem.
- Všechny tlakové ventily (redukční a pojistné ventily) ale též tlakové regulátory regulačních čerpadel jsou odlehčeny a nastaveny na minimální hodnotu. Vyjma zaplombovaných TUV-pojistných ventilů.
- Uzavírací a škrťací ventily maximálně otevřít
- Pohonný motor krátce zapnout a testovat, zda směr otáčení motoru se shoduje s eventuelně předepsaným směrem otáčení čerpadla.
- Zkontrolovat pozici rozváděčů a přivést je do eventuelně potřebné polohy (kontrola dle hydraulického schéma).
- Naplnit těleso čerpadla olejem, pro zamezení suchého chodu ložisek a hnacích částí (viz. odpovídající provozní návod).
- Agregát krátce zapnout a dávat pozor na nechtěné hluky.
- Odvzdušnění hydraulického zařízení
Nejvýše umístěné šroubení popř. explicitní odvzdušňovací šrouby opatrně povolit (ne vyšroubovat). Při výtoku vzduchu prostého oleje je odvzdušňovací krok ukončen. Šroubení / šrouby poté opět pevně dotáhnout. Posléze motor čerpadla vícekrát zapnout a vypnout.
- Proplach zařízení
K tomu provést několikrát v nezatiženém stavu všechny funkční pohyby, dokud se tyto neodehrají v určeném čase.
- Po dosažení provozní teploty (avšak min. 40° C) vyzkoušet zařízení pod zatížením. K tomu pomalu zvyšovat tlak při stálé kontrole manometru na požadovanou hodnotu.
- Kontrolovat teplotu hydraulických čerpadel a motorů (max. 80°C)
- Kontrolovat hladinu hydraulického oleje, popř. doplnit hydraulický olej
- Zkontrolovat nastavení tlakových pojistných a bezpečnostních ventilů pod zatížením nebo odbrždění zařízení schockem.
- Kontrola těsnosti s ohledem na vnější propustnosti
- Vypnout pohon
- Všechno šroubení a upevňovací šrouby přírubových ventilů, též když jsou těsné, ještě jednou zkontrolovat a dotáhnout předepsaným momentem.

Pozor

Dotažení se smí provést jen při zařízení bez tlaku!

- Ukazují střídavá zatížení tlakem na nedostatečné upevnění potrubí?
- Vedou střídavá zatížení tlakem ke tření hadic o jiné komponenty?
- Funkční zkouška celého zařízení
Srovnání naměřených hodnot s předepsanými popř. maximálními hodnotami.
Kontrola dosažené rychlosti přestavení, otáčení se zadanými údaji.
V opačném případě cejchování řídicích přístrojů
- Nastávají ještě škubavé pohyby nebo nejsou dosaženy rychlosti přestavení, potom tyto zpravidla ukazují na nedostatečné odvzdušnění. Upozornění nato je též tvorba pěny na hladině oleje.
V takovém případě opakovat odvzdušňovací krok.
- Kontrola provozní teploty

3.2 Uvedení do provozu komplexního zařízení, popř. pro více současně pohybujících se spotřebičů.

Při uvedení do provozu takových zařízení jsou často nutná měření (např. více tlaků, elektrických signálů, poloh, rychlosti, průtoků atd.) současně na různých místech, abychom mohli kontrolovat vzájemné ovlivňování popř. cílenou souhru spotřebičů. Tato měření a tím také optimalizace nejsou zpravidla prováděna s obvyklými přístroji (jako manometr, teploměr, elektrický milimetr atd.). K takovým zařízením patří zařízení jako např. (speciální) obráběcí stroje, řízení jeřábů, stroje s elektrohydraulickou regulací a jiné. Je doporučeno obrátit se na výrobce zařízení.

3.3 Nejčastější chyby při uvádění do provozu

- Nedostatečná čistota při předešlé montáži
- Ventily jsou proponované nebo namontované chybným momentem.
- Provozní kapalina byla naplněna v nepřefiltrovaném stavu.
- Hydraulické zařízení nebylo před uvedením do provozu zkontrolováno / ztráta kapaliny při následné přestavbě.
- Díly zařízení byly nedostatečně nebo nebyly vůbec odvzdušněny.
- Tlakové pojistné a bezpečnostní ventily byly nastaveny nad pracovní tlak (nebyla zohledněna uzavírací hystereze).
- Nebyl dodržen předepsaný směr průtoku u části ventilů.
- Nebyly upozorovány nastanuvší mechanické hluky obzvláště čerpadla (kavitace, netěsné sací potrubí, chybné uspořádání čerpadla a motoru...).
- Spinací hystereze daná konstrukcí mechanických tlakových spínačů nebyla zohledněna při nastavení.
- Tělesa hydraulických čerpadel a hydromotorů nebyla naplněna před uvedením do provozu olejem.
- Nastavené hodnoty nebyly dokumentovány popř. chybi předpis hodnot.
- Nastavovací šrouby nejsou zajištěny kontramaticí nebo zaplombovány.
- Nedostatečná kvalifikace personálu provádějícího uvedení do provozu.

4 Údržba

Agregáty a komponenty firmy HAWE mají konstrukční předpoklad pro dlouhý a bezporuchový provoz. Nicméně musíme trvat na spinací době, četnosti spinání, jimiž jsou plánována a prováděna opatření v údržbě před možnými následky při výpadku a pro požadovanou dostupnost popř. záruční lhůtu. Ve speciálních případech jsou zohledněny instrukce vycházející z hlavního provozního návodu vidět [Kapitola 5, "Současné platné dokumenty"](#).

Norma DIN 31 051 definuje pod širším pojmem „udržování ve stavu“ následující oblasti činnosti:

■ **Kontrola**

Opatření k rozpoznání a posouzení pravého skutečného stavu, to znamená objasnění, jak a proč předcházet destrukci takzvaných opotřebitelných zásob.

■ **Údržba**

Opatření k udržení žádaného stavu, to znamená pečovat do budoucna o to, aby destrukce opotřebitelných zásob během doby nasazení díky vhodné údržbě byla udržena na minimální úrovni

■ **Oprava**

Opatření k opětovnému vytvoření požadovaného stavu, to znamená opět odstranit funkční omezení, poruchy, které opět obnoví opotřebitelné zásoby. Kontrolní, údržbářské a opravářské práce jsou v praxi často překračovány a nejsou tak přísně oddělené, jak je definováno v normě.

4.1 Kontrola

Zpravidla jsou prováděné pracovní úkoly zachyceny v tak zvaných Inspekčních listech, čímž mohou být bezpečně provedeny jednotlivé kontrolní body též pracovníky s rozdílnou kvalifikací.

Důležité kontrolní body jsou:

- přezkoušet stav hydraulické kapaliny v nádrži
- přezkoušet čistotu / stav hydraulické kapaliny

Pozor

Zkouška bez laboratorního testu může představovat jen hrubý odhad stavu tlakové kapaliny (mléčné zabarvení kapaliny, tmavší vzezření než v čase plnění, usazeniny na dně nádrže, pach po spáleném oleji).

- překontrolování ukazatele znečištění filtru či diferenčního tlakového spínače, který je eventuelně k dispozici (během provozu!).
- zkontrolovat teplotu pracovní kapaliny v provozu (obvykle < 60°C, max. 80°C)
- zkontrolovat tlaky a rychlosti přestavení
- zkontrolovat vnější propustnosti (zkouška pohledem)
- zkontrolovat systém potrubí proti chybějícímu připevnění a hadice proti prodření

Pozor

Poškozené trubky a hadice se ihned nahrazují novými.

- Kontrola tlakových nádob (zkouška pohledem)
- Kontrola napájecích kabelů od motoru, elektromagnetických ventilů, senzorů, tlakových spínačů atd. (kontrola pohledem)

4.2 Údržba

Důležité údržbářské práce jsou:

- Údržba systémové kapaliny

Dovolená doba nasazení závisí na pracovních podmínkách (velikost nádrže, počet škrticích míst ...) zvláště ale od průměrné provozní teploty. Jako max. hodnota (u tlakových médií s nízkým obsahem vody) platí 80°C (+10K odpovídá snížení trvanlivosti o 50%).

Micháním různých druhů tlakových kapalin může dojít podle okolností k nechtěným chemickým reakcím jako tvorba kalu, zpryskyřičnatění oleje nebo podobným jevům. Má-li být provedena výměna oleje, je vhodná porada s výrobcem oleje a je nutno zařízení zcela vyčistit.

- Tlakovou kapalinu zcela vypustit při provozní teplotě a nechat odborně zlikvidovat
- Silně zestárlá nebo znečištěná systémová kapalina se nedá vylepšit dolitím nové tlakové kapaliny.
- Plnit jen přes systémový filtr nebo filtr, který má min. stejnou filtrační schopnost jako instalovaný filtr.
- Pravidelně odebírat vzorky a nechat je prohlédnout na druh, velikost a množství obsažených částic, zjištěné hodnoty dokumentovat.

Pozor

Práce na tlakových nádobách smějí být prováděny teprve po uvolnění tlaku oleje.

Na tlakové nádobě neprovádět v žádném případě žádné svářečské, letovací nebo mechanická zpracování. Nesprávné zacházení může vést k následně těžkým nehodám.

- Kontrolovat nastavení systémových a řídicích tlaků
- Dokumentovat eventuelní korekce tlaku
- Opakovaná dodatečná nastavení k dosažení předepsaných hodnot tlaku ukazují mimo jiné na opotřebení tlakového ventilu.
- Hledat propustnosti na trubkovém systému

Pozor

Z důvodu bezpečnosti nesmějí být povolována žádná šroubení, hadice a komponenty dokud je zařízení pod tlakem.

Propustnosti na spojovacích místech, která jsou utěsněna měkkými těsněními (O-kroužky, tvarová těsnění atd.) nemohou být odstraněny dotažením (pozor na dovolený moment), protože tyto těsnicí elementy na takových plochách jsou patrně zničena či vytvrzena. Těsnicí elementy musí být nahrazeny novými.

- Kontrolovat funkci řídicích a kontrolních elementů (manometr, tlakový spínač ...)

4.3 Oprava

Stanovení a lokalizace poškození

- Hledání chyb
Úspěšné hledání závad na hydraulickém systému spočívá v zásadě na přesných znalostech konstrukce, způsobu funkce a vzájemného působení jednotlivých komponent. K tomu musí být k dispozici všechny potřebné podklady. Předpokládá se zpravidla schopnost číst a rozumět hydraulickým nebo elektro-hydraulickým schémátům. Funkčně vhodné měřicí přístroje (teploměr, elektrický multimetr, průmyslový stetoskop stopky, otáčkoměr atd.) jsou nevyhnutelnou pomůckou.
- Odstranění závad
Při všech pracích je třeba dbát na velkou čistotu. Před povolením šroubení se vyčistí pracovní místo. Defektní přístroje nemají být v zásadě opravovány na místě, protože pro řádné opravy není na místě k dispozici ani potřebné nářadí ani potřebná čistota. Cíl by měl být na místě vyměňovat pouze kompletní komponenty, nebo jeho jednotlivé přezkoušené stavební části. Tím jsou minimalizovány prostoje a zjednodušeno určení závady a ztráty tlakového média udrženy tak malé, jak je jen možné.
Nutné je objasnit, zda výpadkem zrekonstruovaných / vyměněných komponent se není třeba obávat, aby nemohli nastat následné poruchy zesílením otěrem kovu nebo praskliny v hydraulickém okruhu.
Po odstranění vlastních poruch má být stanoveno, zda za výpadkem nebyla primární příčina (např. malá jemnost filtrace, nevhodné servisní intervaly ...), která musí být potom odstraněna.

4.4 Opravy popř. generální opravy hydraulických přístrojů

Za pomoci listů náhradních dílů a výkresů sestav mohou být malé opravy prováděny uživatelem. Zásadně ale platí skutečnost, že generální opravy a také opravy mohou být prováděny hospodárněji a také bezpečněji u výrobce (školený personál, specifické možnosti zkoušek, speciální nářadí, obnovená záruka atd.).

5 Současně platné dokumenty

- [Doporučení k olejům: D 5488/1](#)
- Specifické dokumentace k produktu, jako např. speciální pokyny k údržbě, schéma hydraulické soustavy, konstrukční výkres, zkušební protokol, technická příloha atd.

Tabulka 1

Intervaly údržby a inspekcí	Ve fázi záběhu		V sériovém provozu vždy po			
	denně, resp. stále	1 týden nebo 40 hod	3 měsíce nebo 500 hod	6 měsíců nebo 1000 hod	1 rok nebo 2000 hod	2 roky nebo 4000 hod
Tlaková kapalina						
Hladina	●		●			
Provozní teplota	●		●			
Stav (odběry oleje)		●		●		
Výměna				●	● ¹⁾	● ¹⁾
Filtr						
Výměna / kontrola filtrů bez indikace znečištění	●		●	● ¹⁾		
Sledování indikace znečištění	●				●	
Čištění zavzdušňovacího filtru			●	● ¹⁾		
Údržba filtrů se Silica Gelem (sušící vzduchový filtr)				●	● ¹⁾	
Akumulátor						
Kontrola upínacího tlaku vzduchu p ₀ , kontrola upevnění	●		●	● ¹⁾		
Nastavená hodnota						
Tlakové ventily, průtokové ventily, regulátory čerpadel, sledovací prvky	●		●	● ¹⁾		
Chladič						
Čištění vzduchového chladiče oleje			●	● ¹⁾		
Čištění vodního chladiče oleje					●	● ¹⁾
Další kontroly						
Vnější průsaky	●	●		●	● ¹⁾	
Znečištění				●		
Poškození	●			●	● ¹⁾	
Hlučnost	●	●		●	● ¹⁾	
Měřicí přístroje					●	● ¹⁾

¹⁾ Inspekční a servisní intervaly při provozu < 500 hod/rok